

UNIVERZITET CRNE GORE FILOLOŠKI FAKULTET			
9. 11. 2023.			
Prilog	Broj	Prilog	Vrijednost
03	1905/6		

УНИВЕРЗИТЕТ ЦРНЕ ГОРЕ
ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

Никшић, 2.11. 2023. године

ВИЈЕЋУ ФИЛОЛОШКОГ ФАКУЛТЕТА

Одлуком Вијећа Филолошког факултета од 9. 6. 2021. године именована је Комисија за оцјену магистарског рада под називом *Семантичке категорије простора и времена у фразеолошким јединицама народних говора Црне Горе (лексичка и лексичко-семантичка перспектива)* кандидаткиње Сање Шаровић, Студијски програм за српски језик и јужнословенске књижевности, број индекса: 7/20, у сљедећем саставу: проф. др Миодраг Јовановић, члан, проф. др. Ана Пејановић, члан и проф. др Драга Бојовић, ментор.

Комисија Вијећу подноси

ИЗВЈЕШТАЈ О ОЦЈЕНИ МАГИСТАРСКОГ РАДА

Магистарски рад под називом *Семантичке категорије простора и времена у фразеолошким јединицама народних говора Црне Горе (лексичка и лексичко-семантичка перспектива)* кандидаткиње Сање Шаровић написан је на 125 страна и садржи: Изјаву о ауторству, извод рада са кључним ријечима на српском и енглеском језику, као и поглавља која чине основну структуру рада: *Увод са потпоглављима: Предмет истраживања, Сврха рада и циљеви истраживања, Преглед досадашњих истраживања из наведене области, Хипотезе и истраживачка питања, Методе истраживања, Структура рада и Очекивани резултати*; потом слиједи поглавље *Фразеологија народних*

говора као дио језичке слике свијета, поглавље *Просторни аспект фразеолошких јединица у народним говорима Црне Горе*, у оквиру кога се издаја потпоглавље *Како мислимо простор?*, поглавље *Фразеолошки жанрови*, у оквиру кога се издавају потпоглавља: *Стални епитети*, *Устаљена поређења*, *Идиоми*, *Изреке*, *Клетве*, *Узречице* и *Благослови* и на крају првог дијела *Закључак о просторном аспект*. Други дио рада садржи поглавље *Временски аспект фразеолошких јединица у народним говорима Црне Горе*, унутар којег се издаја потпоглавље: *Како мислимо вријеме?*, потом као и у првом дијелу слиједи поглавље *Фразеолошки жанрови* унутар кога се издавају потпоглавља: *Стални епитети*, *Устаљена поређења*, *Идиоми*, *Изреке*, *Клетве* и *Благослови*, на крају другог дијела налази се *Закључак о временском аспект*, потом слиједи поглавље *Просторни и временски аспект – сличности и разлике*, унутар којег се издавају потпоглавља: *Компонентно-значењска анализа* и *Жанровска анализа*. На крају рада се даје *Закључак* и попис извора и кориштене литературе.

У уводном дијелу рада кандидаткиња Сања Шаровић образлаже тему и истиче да је један од главних разлога за одабир теме то што је врло мало обрађивана у србистици и што досад није спроведена детаљна анализа фразеолошких јединица семантичких категорија простора и времена. Она сматра да су категорије простора и времена онтолошке категорије које су у вези с филозофијом језика па су, у складу са тим, нашле посебно мјесто у фразеолошком слоју народних говора који репрезентује и чува народну мудрост и поглед на свијет. Грађу за овај магистарски рад, кандидаткиња је узела из рјечника народних говора Црне Горе (Уп. Башановић-Чечовић 2010; Ђоковић 2010; Копривица 2006; Ристић 2010; Станић 1990; Станић 1991; Lipovac Radulović 2004; Радојевић 2021) и из двију монографија у којима су описани говори (Уп. Јовановић 2005 и Остојић 2016). Основна хипотеза од које

полази јесте да су фразеолошке јединице са семантичким категоријама простора и времена врло фреквентне у народним говорима Црне Горе, будући да су простор и вријеме основне компоненте човјековог постојања. То се показало као истинито, с обзиром на то да је пронађен велики број примјера који су селектирани на основу формално-жанровске класификације у различите групе (стални епитети, устаљена поређења, идиоми, клетве, изреке, благослови, узречице). Тежиште овога рада јесу просторни и временски аспект у оквиру којих је извршена класификација на фразеолошке жанрове. У оквиру сваког фразеолошког жанра извршена је класификација према броју компонената, граматичко-лексичка и функционална анализа, а све је пропраћено компарацијом и семантизацијом. Такође, кандидаткиња Шаровић упоређује категорије простора и времена и уочава одређене сличности које се огледају у томе да су ти аспекти у ствари модуси човјековог бића, као и његовог свеопштег постојања, па он увијек мора бити негдје, а то његово бивствовање се несумњиво односи на неко вријеме, тако да се простор везује за вријеме. На сличности и разлике између фразеологизама који обухватају категорије простора и времена, указала је посредством компонентно-значењске анализе растављајући фразеолошке јединице на њихове семантичке компоненте. Наравно, да би истраживање било што потпуније и да би довело до поузданих закључака, овим питањем се бавила и у оквиру жанровске анализе.

У закључку су наведени резултати истраживања и пружен је преглед фразеолошких јединица, до којих је дошла након спроведеног истраживања. Списак литературе садржи све референце наведене у раду, укупно 66 публикација. Попис литературе указује на то да је у основи истраживања темељно познавање и секундарне литературе из области којом се кандидаткиња бавила.

Кандидаткиња је у току израде магистарског рада примјењивала различите методе. Првобитно је методом класификације извршила подјелу просторних и временских јединица, а потом и формално-жанровску класификацију издвојених фразеологизама. Након тога методом анализе и синтезе обрадила је синтаксичко-семантичке особености наведених фразеолошких јединица. Све вријеме у главном аналитичком дијелу магистарског рада кориштена је компаративна метода с обзиром на то да грађа обухвата различите дијалекте и говоре данашње Црне Горе. Осим тога, успоставила је корелацију између ексцерпираних грађа и савременог књижевног језика тамо гдје су околности наметнуле такву врсту компарације. С обзиром на то да је акценат истраживања био на различитим морфолошко-синтаксичким варијантама фразеологизама које обједињује исто семантичко поље, користила је и методу индукције, а захваљујући методи генерализације извела је општи закључак.

Магистарски рад *Семантичке категорије простора и времена у фразеолошким јединицама народних говора Црне Горе (лексичка и лексичко-семантичка перспектива)* кандидаткиње Сање Шаровић оригиналан је допринос научном проучавању фразеологије као једне од значајних грана лексикологије.

Имајући у виду све наведено у овом извјештају, комисија предлаже Вијећу Филолошког факултета да извјештај прихвати и одобри јавну одбрану магистарског рада кандидаткиње Сање Шаровић.

КОМИСИЈА

Проф. др Миодраг Јовановић

Јовановић

Проф. др Ана Пејановић

Ана Пејановић

Проф. др Драга Бојовић

Д. Бојовић